

KIIRASTORSTAIN MESSU 2016 KALLION KIRKOSSA

Teemu Laajasalo

Luuk. 22: 14-22

Kun hetki koitti, Jeesus kävi aterialle yhdessä apostolien kanssa. Hän sanoi heille: "Hartaasti olen halunnut syödä tämän pääsiäisaterian teidän kanssanne ennen kärsimystäni. Sillä minä sanon teille: enää en syö pääsiäisateriaa, ennen kuin se saa täyttymyksensä Jumalan valtakunnassa." Hän otti käsiinsä maljan, kiitti Jumalaa ja sanoi: "Ottakaa tämä ja jakakaa keskenänne. Minä sanon teille: tästedes en maista viiniköynnöksen antia, ennen kuin Jumalan valtakunta on tullut."

Sitten hän otti leivän, siunasi, mursi ja antoi sen opetuslapsilleen sanoen: "Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni." Aterian jälkeen hän samalla tavoin otti maljan ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne. Mutta tälle samalle pöydälle ojentaa yhdessä minun kanssani kätensä myös minun kavaltajani. Ihmisen Poika lähtee täältä juuri niin kuin hänen on määrä lähteä, mutta voi sitä, josta tulee hänen kavaltajansa!"

Saarna

Täällä Kalliossa ja melkein kaikissa Helsingin kirkoissa on tänään ollut monia koulukirkkoja. Kirkossa käydään useimmiten lukukauden päätteeksi. Omalla lapsuuteni ja nuoruuteni koululla oli tapana kierrellä kaupungin eri kirkoissa ja lopettaa aina koulutyöskentely kirkkokäyntiin.

Muistan erinomaisen hyvin ja erinomaisen hyvällä omat ala- ja yläasteen kevätkirjot. Syy luultavasti ei ollut väkevässä liturgiassa vaan siinä, että menimme kavereiden kanssa yhdessä syömään hampurilaisia. Tunnelma oli jotenkin kiireetön ja iloinen, samalla kuitenkin vähän hämmentynyt ja haikea.

Tuntui kivalta juhlistaa päättynyttä jaksoa yhdessä syömällä. Ja samalla mietitytti tuleva. Onko kaverit vielä loman jälkeen kavereita? Onko opettaja vielä syksylläkin sama? Mikä kaikki muuttuu?

Eikö muuten ole ihmeellistä kuinka moniin elämäntilanteisiin kuuluu jonkinlainen yhteinen päätösateria? Yrityksen johto syö tilikauden jälkeen tilinpäätösaterian, katsoo taakse ja aavistelee

tulevaa. Jonkin koulututkinnon suorittanut syö ohjaajiensa, tukijoidensa ja yhteisönsä kanssa juhlaillallisen ja viettää karonkkaa. Yhteisellä lomamatkalla oleva matkaseurue saattaa syödä loman päätöshetkellä, viimeisenä iltana erityisen aterian. Eikä näissä esimerkeissä ole kysymys ensisijaisesti tarpeesta syödä – vaan tarpeesta pysähtyä ja olla yhdessä.

Kiirastorstain evankeliumi kertoo Jeesuksen ja opetuslasten viimeisestä ateriasta.

(i) AHDISTUS, (ii) KIITOLLISUUS JA (iii) LAHJA

Se on evankeliumi ahdistuksesta, se on evankeliumi kiitollisuudesta ja se on evankeliumi lahjasta.

X 2

EVANKELIUMI AHDISTUKSESTA

jae 15 Hän sanoi heille: "Hartaasti olen halunnut syödä tämän pääsiäisaterian teidän kanssanne ennen kärsimystäni

Kaikkiin päätösaterioihin liittyy haikeutta – siis niihinkin, jotka ovat juhlasyistä järjestettyjä. Mutta ajatelkaapa päätösateriaa, jota ei vietetä kouluvuoden, tilikauden, lomamatkan tai opintojakson loppuksi.

Ajatelkaa kuolemaantuomitun viimeistä ateriaa. Sitä kaikkea ihmeellistä symboliikkaa mitä siihen liittyy. Viimeinen ateria.

- Ero amerikkalaisten vankiloitten käytäntöjen ja Jeesuksen viimeisen aterian välillä on se, että Jeesuksen kohdalla vain hän itse tietää syövänsä viimeistä ateriaa.
- Miltä sen täytyy tuntua?
- Miltä täytyy tuntua haluta syödä ystäviensä kanssa kun on ainoa joka tietää, mitä tapahtuu.

Jeesus myös tietää ei pelkästään kuolevansa vaan kärsivänsä. Evankeliumin kertoo siis ensinnäkin ahdistuksesta.

Kirkon opin mukaan Kristus on samanaikaisesti tosi-ihminen ja tosi Jumala. Meidän ihmisten kannalta tällä on ihmeellinen merkitys. Kun me rukoilemme Jumalaa me puhumme jollekin, joka tietää täydellisesti, millaista on olla ihminen. Kristinuskon Jumala ei siis ole jotain henkeä ja toiseutta, jolle me ihmisyydestä

käsin yritämme kertoa, miltä meistä tuntuu tai millaista on olla ihminen.

• Jumala tietää täydellisesti jokaisen ihmisen tunteen koska on kokenut ne itse.

Evankeliumissa Jeesuksen ahdistus on siis Jumalan ihmisenä olemista. Oikean ahdistuksen oikeaa tunnetta.

• Tunnetta jolla kristinuskon ihmiskasvoinen Jeesus eroaa kaikesta yleishenkisyydestä.

Ahdistusta on myös ympärillä olevilla.

• Miltä tuntuu opetuslapsista? Miltä tuntuu kuunnella omituista puhetta, joka jotenkin on väkevää ja kohtikäyvää, mutta josta ei käytännössä ymmärrä yhtään mitään.

Voi ajatella, että evankeliumin ahdistavuus on yhtäältä siis Kristuksen ahdistusta tosi-ihmisenä ja toisaalta opetuslasten ahdistusta hämmennyksen, epäuskon ja ymmärtämättömyyden keskellä.

Ehkä erityisesti ympärillä olevien – siis opetuslasten, Jeesuksen seuraajien hämmennys on ahdistavaa.

Evankeliumi ahdistuksesta haluaa opettaa meitä.

Se opettaa meille Kristuksen tosi-ihmisyydestä ja sen, että ihminen ei voi kokea mitään, mitä Jumala ei olisi jo kokenut. Ja siksi lause ”mikään inhimillinen ei ole vierasta” on Jumalalle totta.

•Se mitä sinä tänään koet on jo koettu, sinun tuntemuksesi ovat Jumalalle tuttuja.

Evankeliumissa meidän tehtävämme ei ole samastua Jeesukseen vaan opetuslapsen.

•Kiirastorstain evankeliumissa meidän lupa on samastua häneen, joka kuuntelee Jeesuksen juttuja tajuamatta niitä yhtään.

Usko siksi tänä kiirastorstaina, että sinä et ole kipuinesi yksin vaikka siltä juuri tuntuisikin.

Usko siksi, että sinun ahdistuksesi kotona, taloudessa, töissä tai ihmissuhteissa on ahdistuksia, jotka on ihmiskasvoisen Jumalan ymmärryspiirissä.

Usko siksi, että se ratkaisu, jota et voi kuvitella mahdolliseksi voikin olla mahdollista, koska Jumalalle mikään ei ole mahdotonta.

Ja armahda itsesi siitä, että epäilet, pohdit merkityksiä ja rakennat – ja armahda itsesi siitä, että meinaat tämänkin jälkeen kantaa

kuormasi itsekseksi – armahda itsesi siitä, että ajattelet tietäväsi Jumalaa paremmin, mikä tässä maailmassa on mahdollista ja mikä ei.

EVANKELIUMI KIITOLLISUUDESTA

“jake 17 Hän otti käsiinsä maljan, kiitti Jumalaa”

Tämä on kohta, joka menee helposti ohi. Tämä sanotaan joka sunnuntai kirkossa ehtoollisen asettamisen yhteydessä ja samalla se menee helposti ohi: Jos sanoisin, että otti maljan ja jakoi opetuslapsille. Ihmiset eivät välttämättä huomaisi eroa. Tai että otti maljan ja rukoili Jumalaa. Mutta näin ei tapahtunut: Jeesus kiitti. Ennen kuin siis mitään tapahtui, Jeesus kiitti.

Ennen kuin siis on mitään jaettavaa, on kiitettävä. Tai jopa niin, että se, että on jaettavaa on seurausta siitä, että on kiitetty. Kiitos on siis jopa syy?

Ravintolassa kuulee usein lapsiperheen ja tarjoilijan välisen keskustelun. Äiti opastaa pikkulasta: ”Mitä sanotaan?, Mitä sanotaan?” Ja sitten lapsi kakaisee ”kiitos” ja helpotus valtaa

hetken. Yksi ihan ensimmäisistä asioista, mitä lapselle opetetaan on kiittäminen.

En usko, että se on sattumaa. Vanhemmat tietävät, että kiittämättömyys ei ole pelkästään moukkamaista, vaan jotenkin isommin turmiollista ihmisten kesken.

Raamattu käskee kiittämään. Vanhassa käännöksessä ihan sillä sanalla, psalmi 103 alkaa pysäyttävästi. ”Kiitä Herraa, minun sieluni, ja kaikki, mitä minussa on.” Mitähän se kaikella kiittäminen voisi tarkoittaa?

Jeesus kiittää ennen kuin mitään on tapahtunut.

Jeesus ei kiitä itseään, vaan Jumalaa.

Jeesus kiittää, vaikka hänestä ei siltä juuri sillä ahdistuksen hetkellä tunnu.

Evankeliumi kiitollisuudesta haluaa opettaa meitä:

a) Kiitä ennen kuin mitään on tapahtunut.

- Muista, että kiitos on ihmeen alku. Kun Jeesus on kiittänyt, ehtoollisen asetussanat voidaan sanoa – siis lupaus sanotaan todeksi.
- Kiitä siitä, mitä sinulla on, ei siitä mitä sinulla voisi olla. Ja sen jälkeen luota Jumalan hyvään lupaukseen ihmeestä myös sinun kohdallasi.

b) Jeesus ei kiitä itseään, vaan Jumalaa. Jeesus on suhteessa

Toiseen, hän katsoo Jumalaa. Itseään ei voi kiittää, itselleen ei voi olla kiitollinen. Muuttukoon tänään se, mistä olet itsellesi ylpeä kiitollisuudeksi Jumalaa kohtaan.

c) Jeesus kiittää, vaikka hänestä ei siltä juuri sillä ahdistuksen hetkellä tunnu.

- Ajatelkaa, onko viimeinen ateria ennen kuolemantuomion täytäntöönpanoa paikka kiitokselle. Voiko siltä tuntua, tekeekö mieli sanoa kiitos. Jeesus sanoo.
- kiitollisuus on asenne, ei tunne
- Kiitä, vaikka Ei tunnu kiitolliselta

Tämä evankeliumi on siis evankeliumia paitsi ahdistuksesta myös kiitollisuudesta. Kolmanneksi ja tärkeimmäksi tämä on evankeliumi lahjasta.

EVANKELIUMI LAHJASTA

jae 20 Tämä malja on uusi liitto minun veressäni, joka vuodatetaan teidän puolestanne.

Ahdistuneen ja oman elämänsä mahdottomuuden keskellä ihmettä kiitoksella rukoilevan ihmisen suurin ja hartain toive on, että tapahtuisi jumalallinen väliintulo.

Että Jumala tulisi ihmisen arkeen ja jotenkin ratkaisisi ihmisen konkreettisen elämäntilanteen ja sen mahdottomuuden. Että siis kuulisi huudon ja vastaisi siihen.

Ehkä antamalla ihmiselle lahjan.

Usein saattaa tuntua, että kirkossa käyminen kyllä rauhoittaa, mutta että tilanne jää jotenkin epämääräiseksi – siis se mistä puhutaan ei kohtaa sitä, mitä itse kysyy.

Mä ajattelen, että tänään on erityisesti syytä pysähtyä siihen, että jokaisessa jumalanpalveluksessa tapahtuu ihme. Ihme, joka on meidän tuntemuksista ja ymmärryksestä riippumaton.

Ehtoollisessa Jumalaa ei pelkästään muistella vaan Hän on läsnä todellisesti. Jollain salatulla tavalla, jota ihmisjärki ei ymmärrä, mutta kuitenkin on.

Kiirastorstaina vietetään yhteistä ehtoollista. Jotain sellaista, missä Jumala ei tule pelkästään lähelle vaan tulee kiinni. Ja niin kuin vanhoissa kirkoissa me tiedämme – alttarikaiteen puoliympyrä jatkuu taivaaseen asti – ja me nautimme ehtoollista ajasta iankaikkisuuteen siirtyneiden rakkaidemme kanssa samassa pöydässä.

Jumala, joka on ollut tosi ihminen tulee todellisen ihmisen elämään, rohkaisuksi ja voimaksi. Lahjaksi. Ei etäiseksi ja kaunopuheisella kielellä kuvattavaksi vaan lahjaksi, joka auttaa niin kuin lahja ihmistä auttaa – lahjaksi ahdistukseemme, hämmennykseemme, toivottomuuteemme ja myös kiitollisuuteemme.

Moni voi tässä tietenkin sanoa, että ahdistus ja hämmennys tuntuu, mutta tämä lahja ei kyllä niin kovin paljoa tunnu.

Jeesuksen sana tekee ehtoollisen sakramentiksi. Ei Sinun uskosi. Ei sinun tuntemuksesi. Siis sillä, miltä ehtoollispöydässä tuntuu ei ole mitään väliä. Järki saa kamppailla rauhassa, ajatukset saavat harhailla rauhassa – koska Jeesus itse on sanonut sanat, jotka jokaisen asetuksen yhteydessä toistetaan sanat: Tämä on minun ruumiini, joka teidän edestänne annetaan. (hoc est corpus meum.)

LOPPUNOSTO

Tule siis tänään ehtoolliselle turvallisesti mielin, älä ihmeellistä kokemusta odottaen, älä uskon varmuutta itseltäsi edellyttäen – vaan tule jättäytyen saajaksi, anna Jumalan olla Jumala

Tule tänään ehtoolliselle ja ota ehtoollisen Kristus vastaan synnyttämään sinuun tyyneyttä ja rauhaa, lohdutusta ja merkitystä – uskoa ja luottamusta, rohkeutta ja rakkautta.

Tule tänään ehtoolliselle ja anna hämmennykseksi, umpikujasi ja taivaannälkäsi Kristuksen kannettavaksi – kannettavaksi täällä ja kannettavaksi vielä kerran taivaan todellisuuteen.

Usko on kaatumista Jumalan varaan, siis luottamista johonkin, jota ei voi perustella. Tästä maailman todellisuudesta ei voi johtaa uskoa. Mutta tästä uskosta voi johtaa uuden todellisuuden – todellisuuden, jossa Sinä saat Jumalan veren voimalla katsoa turvallisesti tulevaisuuteen.

Jeesus sanoo: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan."